

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 1 października 2025 r.

DOZIK-5.053.9.2025.BK

Pan

Szanowny Panie,

Odpowiadając na przedstawioną petycję dotyczącą zmian legislacyjnych w zakresie działalności firm pożyczkowych, przedstawiam następujące stanowisko.

W pierwszej kolejności pragnę wyjaśnić, że w chwili obecnej trwają prace nad projektem ustawy o kredycie konsumenckim (nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów - UC82), który dokonuje wdrożenia dyrektywy 2023/2225 w sprawie umów o kredyt konsumencki.

Aktualna wersja projektu ustawy dostępna jest pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399650>. Wspomniany projekt zawiera rozwiązania, które uwzględniają większość przedstawionych w Pańskiej petycji postulatów.

Projektowana ustawa zawiera szczegółowe przepisy dotyczące badania zdolności kredytowej, które będą obejmować zarówno banki jak i instytucje pożyczkowe. Jednocześnie, zgodnie z art. 35 projektowanej ustawy, zawarcie umowy o kredyt konsumencki będzie dopuszczalne jedynie w przypadku gdy „wynik oceny zdolności kredytowej wskazuje, że konsument będzie zdolny do spłaty całkowitej kwoty do zapłaty, zgodnie z warunkami umowy”.

Jednocześnie projektowana ustawa utrzymuje zawarte w art. 9a ust 5 aktualnej ustawy rozwiązanie, zgodnie z którym jeżeli instytucja pożyczkowa udzieliła konsumentowi kredytu, posiadając informacje, z których wynika, że konsument miał zaległości w spłacie innego zobowiązania pieniężnego wynoszące powyżej 6 miesięcy, to:

- *zbycie wierzytelności z tej umowy w drodze przelewu lub w inny sposób jest nieważne;*
- *dochodzenie wierzytelności jest dopuszczalne dopiero po dniu całkowitej spłaty wcześniejszego zobowiązania, jego wygaśnięcia lub po prawomocnym stwierdzeniu przez sąd nieistnienia tego zobowiązania (a jednocześnie nie wstrzymuje to biegu przedawnienia, a za ten okres nie można naliczać żadnych kosztów).*

W odniesieniu do zawartego w Pańskiej petycji postulatu wprowadzenia zakazu refinansowania zadłużenia bez wypłaty nowych środków, pragnę wyjaśnić, że aktualnie

obowiązująca stawa o kredycie konsumenckim również zawiera przepisy których celem jest zapobieganie obchodzenia przepisów o maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu. Zgodnie z art. 36b ustawy o kredycie konsumenckim:

„W przypadku odroczenia spłaty zadłużenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki w okresie 120 dni od dnia wypłaty tego kredytu:

1) całkowitą kwotę kredytu dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, o której mowa w art. 36a, stanowi kwota udzielonego i wypłaconego kredytu, którego spłata została następnie odroczone;

2) do pozaodsetkowych kosztów kredytu dolicza się wszystkie koszty i opłaty, które kredytobiorca jest obowiązany ponieść w związku z odroczeniem spłaty kredytu, naliczone w okresie 120 dni od dnia wypłaty kredytu.”

W art. 36c ustawy o kredycie konsumenckim zawarto natomiast analogiczne rozwiązanie, które ma zastosowanie w przypadku *udzielenia przez kredytodawcę lub podmiot z nim powiązany konsumentowi, który nie dokonał pełnej spłaty kredytu, kolejnych kredytów w okresie 120 dni od dnia wypłaty pierwszego z kredytów*. Oba wspomniane rozwiązania zostały utrzymane w przepisach projektowanej ustawy.

Jednocześnie projektowana ustawa zawiera przepisy uzależniające dopuszczalność rozpoczęcia działalności zarówno przez kredytodawców jak i pośredników kredytowych od uzyskania wpisu do rejestru prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego. Uzyskanie wpisu do rejestru możliwe jest jedynie w przypadku spełnienia wskazanych w projektowanych przepisach wymogów, a Komisja Nadzoru Finansowego jest uprawniona do wykreślenia z rejestru podmiotu który przestał spełniać wskazane w projektowanej ustawie wymagania.

Odnosząc się natomiast do zawartego w Pańskiej petycji postulatu utworzenia centrum wsparcia osób zadłużonych, uprzejmie wyjaśniam, że projektowane przepisy przewidują wprowadzenie poradnictwa zadłużeniowego oraz zasad funkcjonowania podmiotów doradczych w zakresie zadłużenia. Projektowana ustawa zawiera przepisy zmieniające ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U z 2024 r. poz. 1109 oraz z 2025 r. poz. 146). Zgodnie z projektowanym art. 34a ust. 2 zmienianej ustawy *poradnictwo zadłużeniowe polega na udzieleniu specjalistycznej i spersonalizowanej pomocy o charakterze technicznym, prawnym lub psychologicznym*. Poradnictwo zadłużeniowe w zakresie pomocy prawnej będzie świadczył Rzecznik Finansowy, a w pełnym zakresie - podmioty doradcze w zakresie zadłużenia. Jednocześnie projektowana ustawa nakłada na kredytodawców obowiązki wczesnego identyfikowania konsumentów doświadczających trudności finansowych i informowania ich o możliwości skorzystania z pomocy podmiotów świadczących poradnictwo zadłużeniowe.

W odniesieniu do postulowanego przez Pana obowiązku zawarcia ugody, gdy dłużnik wykazuje wolę współpracy, uprzejmie wyjaśniam, że przewidziana w polskim prawie instytucja ugody oparta jest na dobrowolnym porozumieniu obu stron. Niemniej jednak, pragnę zwrócić uwagę, że w art. 45 ust. 3 projektowanej ustawy o kredycie konsumenckim przewidziano, że kredytodawca, na wniosek konsumenta, oferuje mu, uwzględniając jego sytuację, restrukturyzację zadłużenia polegającą na całkowitym albo częściowym refinansowaniu umowy o kredyt albo zmianie postanowień umowy o kredyt. Wspomniana restrukturyzacja może obejmować w szczególności:

- 1) wydłużenie okresu obowiązywania umowy o kredyt;
- 2) zmianę rodzaju umowy o kredyt;
- 3) odroczenie spłaty wszystkich lub części rat na wskazany okres;
- 4) obniżenie stopy oprocentowania;
- 5) zawieszenie spłaty kredytu;
- 6) częściowe spłaty;
- 7) przewalutowanie;
- 8) częściowe umorzenie i konsolidację zadłużenia.

W swoje petycji zawarł Pan również postulat wprowadzenia obowiązkowej edukacji finansowej w szkołach ponadpodstawowych, który jednak nie mieści się w zakresie kompetencji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ze względu na powyższe Pańska petycja - w zakresie wspomnianego postulatu - została przekazana Ministrowi Edukacji, który jest podmiotem właściwym dla tego zagadnienia.

[Z poważaniem]

Tomasz Chróstny
Prezes

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (*ogólne rozporządzenie o ochronie danych*), informujemy, że:

Administrator Danych Osobowych	Administratorem Państwa danych osobowych jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych UOKiK	Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych: iod@uokik.gov.pl .
Cele przetwarzania danych osobowych	Dane osobowe są przetwarzane w celu analizy sygnału, zapytania z możliwością załączenia go do wystąpienia do przedsiębiorcy w trybie art. 49a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów lub do akt postępowania administracyjnego oraz w celu wypełnienia obowiązku archiwizacyjnego.
Podstawa prawna przetwarzania danych osobowych	Dane osobowe są przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) i e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).
Informacja o odbiorcach danych osobowych	Dane osobowe mogą być przekazywane innym podmiotom zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym, np. do rzecznika konsumentów, do sądu ochrony konkurencji i konsumentów, uprawnionych organów ścigania. Odbiorcą danych osobowych mogą być organizacje konsumenckie udzielające porad w sprawach indywidualnych.
Okres przechowywania danych osobowych	Okres przechowywania danych osobowych reguluje instrukcja kancelaryjna UOKiK ustalana zgodnie z ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r., poz. 217 z późn. zm.), według której okres ten wynosi 5 lat od końca roku, w którym zakończono sprawę.
Uprawnienia z art. 15-19 i 21 ogólnego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679	Mają Państwo prawo do dostępu, sprostowania swoich danych osobowych, ograniczenia przetwarzania oraz prawo do usunięcia danych osobowych jeśli dane nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub dane osobowe były przetwarzane niezgodnie z prawem lub dane osobowe muszą zostać usunięte w celu wywiązania się z obowiązku prawnego przewidzianego w prawie Unii lub prawie krajowym. Mogą Państwo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw, skutkujący zaniechaniem przetwarzania danych osobowych, chyba że Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wykaże istnienie ważnych prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą.
Prawo do wniesienia skargi	Mają Państwo prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uznają Państwo, iż przetwarzanie danych osobowych przez administratora narusza przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679.

Informacja o dobrowolności lub obowiązku podania danych osobowych	Podanie danych osobowych jest dobrowolne.
--	---

